

PROTOKÓŁ NR VI/2019

z sesji nadzwyczajnej Rady Miasta Świdwin z dnia 7 marca 2019 roku.

Porządek sesji:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie quorum.
2. Przedstawienie analizy sytuacji finansowej Miasta Świdwin przez Pana Michała Schaba- Prezesa Zarządu ProPolis Consulting Sp. z o.o. z Poznania.
3. Dyskusja.
4. Zamknięcie sesji.

Ad. 1

Przewodnicząca Rady M. Stępiak otworzyła V sesję Rady Miasta o godz. 13:15 na sali nr 55 w Urzędzie Miasta. Przewodnicząca stwierdziła obecność na sali obrad 10 radnych, nieobecni radni – K. Olszewski, Ł. Paśk i I. Markiewicz.

Obrady uznano za prawomocne i radni nie wnieśli uwag do porządku sesji.

Ad. 2 i 3

Pan M. Schab rozpoczął przedstawianie informacji na temat sytuacji finansowej Miasta Świdwin, która stanowi załącznik do protokołu nr 1.

Z przyczyn technicznych Przewodnicząca Rady o godz. 13:25 ogłosiła przerwę.

Po przerwie pan M. Schab kontynuował swoje wystąpienie, po którym z sali obrad padły następujące pytania:

Pan W. Wyganowski zapytał: jeżeli chodzi o program 500 plus, to najpierw pan powiedział, że subwencja wpływała w 2016 roku i on był na stałym poziomie, a później w drugim punkcie pan powiedział, że ta dotacja jest na poziomie zwykłym. Rozumiem, że on nie jest stały, bo ilość dzieci zmienia się i tak dalej. Czy ja to dobrze zrozumiałem, czy pan się może przejęzyczył? Czy on jest na stałym poziomie?

Drugie pytanie – mówimy o wskaźniku zadłużenia. Na poprzednich sesjach zawsze była opinia RIO i ten wskaźnik był na poziomie do 60% zadłużenia. Opinia RIO nie mówiła o jakich zagrożeniach, o których pan wspominał i dlatego czy to jest jeszcze dopuszczalne, czy to już jest na takim poziomie, który już może być....

I jeszcze, pan wspominał o wynagrodzeniach. Rozumiem, że to są wynagrodzenia, myślę, o reformie oświaty, że to jest głównym czynnikiem, który spowodował to nadmierne zadłużenie, czyli ta dotacja nie pokrywa w pełni dochodów oświaty.

Pan M. Schab odpowiedział: jeśli chodzi program 500 plus, to ta pozycja pojawiła się po stronie dochodowej od 2016 roku i to jest § 206. W 2016 r. te świadczenia były wypłacone nie przez cały rok, tylko od kwietnia, stąd też dochód dla miasta Świdwin wynosił niecałe 7 mln zł, a w 2017 i 2018 r. - 9 mln. Natomiast po stronie wydatkowej w 2016 roku te pieniądze były wydawane w ramach działu 852 Pomoc społeczna, natomiast od roku 2017 w ramach nowo utworzonego działu Rodzina, gdzie było łącznie wydatkowanych, nie tylko z tytułu tych świadczeń, ale też ten dział obejmuje również koszty administracyjne obsługi tego programu. Te wydatki były na bardzo zbliżonym poziomie w 2017 roku i w 2018 r. i wynosiły 15,7 i 15,45 mln zł. Te świadczenia nie powinny się cechować trendem rosnącym, ponieważ one są wypłacane na dziecko, są weryfikowane i tyle ile jest potrzeb na terenie danego samorządu, tyle państwo otrzymujecie dochodów i tyle też macie po drugiej stronie wydatków.

Wskaźniki zadłużenia. Generalnie wspominając wskaźnik 60% ma pan rację, ale ten wskaźnik obowiązywał do roku 2013 włącznie. Ten wskaźnik wynikał jeszcze z ustawy o finansach publicznych z 2005 r. Natomiast obecnie obowiązująca ustawa o finansach publicznych jest z 2009 r. i ona zakładała, że od 2014 roku będą obowiązywały nowe wskaźniki zadłużenia.

Stare wskaźniki były proste, bo mówimy, że każdy samorząd może mieć tyle długu ile wynosi 60% jego dochodów, natomiast łącznie na spłatę tego długu samorząd może przeznaczyć maksymalnie 15% swoich dochodów. Nowy wskaźnik zadłużenia jest wyliczany dla każdego samorządu indywidualnie, w oparciu o wyniki finansowe tej jednostki przy wykorzystaniu średniej trzyletniej. Ustawodawca inaczej podszedł do tych limitów, ponieważ nie określa tej górnej kwoty długu tylko mówi, że każdy samorząd może się zadłużyć tak, jak jest w stanie spłacać to zadłużenie. Ustawodawca podobnie jak bank patrzy na samorządy. Patrzy, ile jest dochodów bieżących, ile z tego przeznaczamy na wydatki bieżące i to, co z tego wszystkiego nam zostaje, czyli to żółte pole na wykresie, możemy przeznaczyć na spłatę kredytu.

Wspomniał pan też, że w opiniach RIO dotychczas nie dało się zauważyć żadnych sygnałów ostrzegawczych odnośnie zadłużenia. Tak było, bo symptomy ostrzegawcze to są dane świeżutkie, z wykonania budżetu 2018 r., czego skutkiem jest ten niski poziom wypracowanego złotego pola w roku 2018, czy planowanego w 2019 r. W mojej ocenie państwa zadłużenie nie jest nadmierne, tylko nie do końca prawidłowo jest rozłożona jego spłata, ponieważ, te spłaty nadmiernie wyczerpują wasz potencjał finansowy, zwłaszcza w latach 2019,2020, 2021. Ta sytuacja się poprawia, kiedy te rozchody są na niższym poziomie 1,5 mln zł. w latach 2022-2025.

Pani L. Dziewiatowska zapytała: jak wygląda kondycja finansowa naszego miasta na tle podobnych miast, które państwo analizujecie?

Pan M. Schab odpowiedział: generalnie oceniłbym państwa sytuację, jako typową dla gmin miejskich. Gdyby nie te dwa elementy, czyli te bardzo wyraźne wzrosty wydatków bieżących w okresie ostatnich kilkunastu miesięcy i to rozłożenie długu, które blokuje miastu możliwości rozwojowe w najbliższym czasie, czyli gdy spojrzymy na to, co się działo w latach 2013-2017, to był okres bardzo dobry. Jeżeli wyeliminujemy te dwa zagrożenie, czyli znajdziemy sposób na redukcje wydatków bieżących, czy pomyślimy o reformie jednostek oświatowych, czy o wdrożeniu centrum usług wspólnych czy o innych rozwiązaniach, które będą mogły wygenerować jakiegokolwiek oszczędności na wydatkach bieżących, to ta sytuacja powróci do tej, którą należy potraktować jako dobrą ale wymaga to działania i interwencji z państwa strony.

Radna B. Bujak powiedziała: może wydłużyć okres spłaty obligacji i rozszerzyć na więcej rat?

Pan M. Schab powiedział: to też było przedmiotem naszej analizy. Mankamentem zadłużenia jest nie tylko to, że spłata jest przewidziana w mojej ocenie zbyt intensywnie w najbliższym czasie ale też to, że zaciągając te zobowiązania, emitując obligacje gdzie każda emisja obligacji składa się z poszczególnych serii, które są jednostkami niepodzielnymi i całe nieszczęście tutaj polega na tym, że te słupki w latach 2020-2021 to są całe, niepodzielne już serie obligacji w kwocie 2 -2,3 mln. Można podjąć działania zmierzające do wydłużenia okresu spłaty tych obligacji ale w tym układzie musimy przenieść te słupki na lata kolejne, ale to spowoduje nie poprawę tej sytuacji a jedynie odroczenie problemu na lata kolejne. Ponadto dobrą stroną tych emitowanych obligacji jest to, że one są korzystnie

oprocentowane. Uważam, że lepszym rozwiązaniem jest zostawienie tych obligacji tak, jak one są. Z drugiej strony to też będzie oznaczało, że chcąc realizować inwestycje w 2020-2021 będzie trzeba prawdopodobnie zaciągać w to miejsce nowe zobowiązania, czy poprzez emisje obligacji czy poprzez zaciąganie kredytu.

Przewodnicząca Rady zapytała: czy w latach 2019-2021 istnieje jakieś ryzyko, że gmina może nie wypracować tych dochodów bieżących, które umożliwiałyby spłatę zadłużenia.

Pan M. Schab odpowiedział: takiego ryzyka nie widzę. Ten mój wniosek wynika z analizy struktury państwa dochodów. Tych dochodów własnych, wypracowywanych jest na tyle dużo i one mają na tyle fundamentalne znaczenie dla budżetu, że pozwalają zniwelować ryzyko zmienności dochodów. Subwencje są na stałym poziomie, a ile dodatkowych pieniędzy poszło na wydatki reformy oświatowej, czyli na podniesione koszty reformy oświaty przeznaczycie państwo środki z innych źródeł, zatem struktura dochodowa wydaje się bezpieczna i nie widzę tutaj takiego zagrożenia, natomiast zdecydowanie uczulam na kwestię wydatkową, ponieważ ten wzrost wydatków, który nastąpił w ostatnim okresie moim zdaniem wyznacza już maksymalny pułap powyżej którego te wydatki nie powinny rosnać w najbliższym czasie.

Przewodnicząca Rady zapytała: w kwestii wydatków na oświatę, mam pytanie dotyczące tego ile miasto z własnych środków dopłaca do oświaty?

Pan M. Schab odpowiedział: jeśli chodzi o subwencje jakie otrzymuje miasto Świdwin to jest przeciętnie 10,2 mln zł. Natomiast jeśli chodzi o stronę wydatkową dział 801 Oświata i wychowanie, to tutaj przeciętnie było wydawane 16,6 mln zł, a jeśli chodzi o wzrost tych wydatków to w roku 2014 w dziale 801 było wydawanych 15,3 mln, w 2018 -18,5 mln zł. Czyli w 2018 roku drugie tyle co subwencja dołożyście z własnych środków do funkcjonowania oświaty w mieście.

Przewodnicząca Rady zapytała: z pana doświadczenia, jak to wygląda w innych gminach wielkości Świdwina, czy też jest taka relacja?

Pan M. Schab odpowiedział: tutaj powinniśmy się porównywać do gmin o charakterze miejskim. To, że się dopłaca do oświaty to jest rzecz absolutnie normalna i występująca w prawie, że wszystkich samorządach, może prócz niektórych samorządów powiatowych. Natomiast jeśli chodzi o gminy miejskie, to ta proporcja gdzie połowę subwencji dokłada się do oświaty jest typowa. Te 80-100% dopłaty, to jest zdecydowanie więcej niż właśnie ta przeciętna.

Pan W. Wyganowski zapytał: czy są szanse, czy poprzednie władze miasta i obecne, żeby występowały do ministra finansów o zrównoważenie czy zrekompensowanie w części tych kosztów na oświatę, bo tak się ładnie mówi, że to będzie zrekompensowane a prawda jest troszeczkę inna.

Pan M. Schab odpowiedział: w ostatnim czasie było słyhać, że największe metropolie szykują pozew związany z tym, że reforma oświatowa miała być sfinansowana a nie była. Uważam, że byłby to ewenement, kiedy faktycznie te straty dla samorządów byłyby wyrównane. Nie liczyłbym na to, że się to wydarzy.

Radny M. Dereń zapytał: z pana wiedzą, gdzie tutaj samorząd popełnił błąd oprócz tych zaciągniętych kredytów, czy jeszcze pan zauważył jakieś błędy w wydatkowaniu?

Pan M. Schab odpowiedział: poziom wydatków trudno jest rozpatrywać w kategorii błędu, bo samorząd jest taką jednostką, której głównym zadaniem jest wydatkowanie pieniędzy, nie oszczędzanie, tylko przeznaczanie tych środków na wydatki. Jeśli chodzi o błędy to trudno jest tutaj znajdować błędy, bardziej powinniśmy się skupić co jest dla nas priorytetem, czy my chcemy finansować zasadniczo wydatki bieżące i na tym poprzestać. Ale jeżeli zależy państwu na inwestycjach i rozwoju, to niestety, ale wydatki bieżące powinniśmy zacisnąć pasa, albo przynajmniej poszukać oszczędności.

Radni nie przedstawili więcej pytań.

Ad. 4

Przewodnicząca Rady o godz. 14:30 ogłosiła sesję za zamkniętą.

Protokołowała:
M. Tyszczyk

Przewodnicząca Rady:
Monika Stępiak